

Nagrada Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za 2023. godinu

Godišnje nagrade krovnog strukovnog udruženja hrvatskih povjesničara umjetnosti već su tradicionalno prilika za „inventuru stanja” hrvatske povijesti umjetnosti, koja se i dalje pokazuje kao aktivan dionik u suvremenom društvu, unatoč raznorodnim izazovima s kojima se, kao i svaka struka, kontinuirano susreće. U protekloj godini naši su kolege ostvarili cijeli niz relevantnih znanstvenih i stručnih rezultata prepoznatih i od struke i od šire javnosti, čega je jedan od pokazatelja i posjećenost događanja na umjetničkoj sceni te njihova popraćenost u medijskom prostoru. Za istaknuta ostvarenja u 2023. godini Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske dodjeljuje nagrade u kategorijama nagrade za životno djelo, nagradā za znanstvenu knjigu, izložbu, popularizaciju struke te promicanje interdisciplinarnosti i vizualne kulture, kao i nagrade za izvrsne diplomatske radove na studiju povijesti umjetnosti.

Ovogodišnji dobitnik Nagrade za životno djelo „Radovan Ivančević” je Zvonko Maković, povjesničar umjetnosti koji svoju struku živi u punom smislu riječi, a koju je tijekom višedesetljetnoga djelovanja višestruko zadužio ne samo neumornim znanstvenim, stručnim i publicističkim radom, nego i činjenicom da je, bilo s katedre „šestice” zagrebačkog Filozofskog fakulteta, bilo u individualnim kontaktima, prema struci usmjerio brojne generacije povjesničara umjetnosti, uvijek potičući izvrsnost te ohrabrujući otvaranje novih tema i uvođenje svježih pristupa u sagledavanju onih naizgled dovršenih.

Među zavidnom konkurencijom izložbenih projekata predstavljenih u 2023. godini, nagrada za izložbu dodjeljuje se autorima izložbe Achimu Gnannu iz bečke Albertine i Milanu Pelcu iz Instituta za povijest umjetnosti, kustosu izložbe te osječkom Muzeju likovnih umjetnosti za organizacijski zahtjevno ostvarenju međunarodnoga predznaka *Andrija Medulić Schiavone – grafički genij manirizma*. Postav i koncepcija izložbe te cjelovitost interpretacije zavidnog broja izloženih djela, kao odrazi višegodišnjeg rada na njezinoj pripremi, čine izložbu grafičkoga opusa

Povjerenstvo za dodjelu Nagrade Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za 2023. godinu

dr. sc. Jasminka Najcer Sabljak

dr. sc. Dalibor Prančević

dr. sc. Daniel Premerl

dr. sc. Marija Tonković

dr. sc. Tanja Trška

Andree Schiavonea u Osijeku poticajnim primjerom za buduće suradnje hrvatskih i inozemnih stručnjaka i institucija.

Međunarodna suradnja, umrežavanje i nadnacionalna kreativnost obilježili su i ovogodišnju nagradu za promicanje interdisciplinarnosti i vizualne kulture, dodijeljenu *Projektu Kentridge* na *Animafestu* 2023. Visoka razina profesionalnog angažmana u predstavljanju mnogostrukih umjetničkih formi koje obilježavaju stvaralaštvo Williama Kentridgea te njegovo povezivanje s hrvatskim umjetničkim snagama postavilo je nagrađeni projekt čvrsto uz bok srodnim događanjima na međunarodnoj sceni. Animafestu je u 2023. godini, zajedno s njegovim programskim direktorom Danielom Šuljićem te producenticom povjesničarkom umjetnosti Paolom Orlić i selektoricom Andrijanom Ružić, pošlo za rukom realizirati *Projekt Kentridge*.

Knjiga nagrađena za 2023. godinu uzoran je primjer cjelovitog pristupa dosad zanemarenom poglavlju arhitekture Dubrovnika, grada čija povijesno slojevita baština i dalje nudi nove istraživačke poticaje, a na koje hrvatski povjesničari umjetnosti s neskrivenim žarom uspješno odgovaraju. Povjesničar umjetnosti Antun Baće pruža u monografiji *Arhitektura Dubrovnika između dva svjetska rata* cjelovit uvid u arhitekturu, graditeljstvo i urbani razvoj južne Hrvatske od Cavtata do Trstenog, uključujući i Elafitske otoke. U kontekstu statusa Dubrovnika kao visoko profilirane turističke destinacije u kojoj je očuvanje graditeljskog naslijeđa svakodnevni izazov, valorizacija njegove svekolike arhitektonske baštine, pa tako i one iz prošlosti koja nam se možda ne čini tako davnom, jedan je od osnovnih preduvjeta njezine zaštite.

O pokretačkoj snazi pojedinca na dobrobit struke svjedoči ovogodišnja dobitnica godišnje nagrade za popularizaciju struke Biserka Rajković Salata, koja kroz već devedeset brojeva kao glavna urednica časopisa *Zagreb moj grad* u suradnji s brojnim povjesničarima umjetnosti (i ne samo njima) neumorno razmatra povijesne i kulturne slojeve zagrebačke prošlosti i sadašnjosti, čineći tako našu struku vidljivijom i pristupačnijom širem krugu čitatelja, ali i otkrivajući njezin potencijal mogućeg karijernog odabira za neke nove generacije povjesničara umjetnosti.

Lista nominiranih izvrsnih diplomskih radova uvjerila nas je da hrvatska povijest umjetnosti ima ambiciozne i sposobne mlade kolege čiji interesi daleko nadilaze tradicionalne okvire. Materijali koji su se pojavili u predloženim radovima iznimno su raznoliki, obuhvaćajući razdoblja od najstarijih vremena do današnjice. Mladi kolege čiji su diplomski radovi nagrađeni su Sabrina Nikolina Boj, Nina Stropnik i Matija Vinković. U 2023. godini naša je struka ponovno pokazala da odabir dobitnika Nagrade Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske ne može biti jednostavan zadatak, na čemu smo kao povjerenstvo ipak zahvalni. Visoka kvaliteta predloženih ostvarenja u svim kategorijama još je jedan znak davno prijeđenih okvira generacijskih i geografskih zadatosti, te nova potvrda da hrvatska povijest umjetnosti ima svoj glas i mjesto i u domaćim i u međunarodnim okvirima.

lipanj 2024.

Nagrada Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za životno djelo „Radovan Ivančević“ 2023. godine

Zvonko Maković

Prof. dr. sc. Zvonko Maković (1947.) ugledni je povjesničar umjetnosti, likovni kritičar, esejist, sveučilišni profesor i pjesnik koji se svojom erudicijom, znanjem i stručnošću nametnuo kao meritum za relevantna pitanja povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i izvan nje.

Diplomirao je povijest umjetnosti i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je na Odsjeku za povijest umjetnosti magistrirao pod mentorstvom prof. dr. sc. Vere Horvat Pintarić te doktorirao. Na istome je odsjeku proveo radni vijek od 1975. do umirovljenja 2012. godine vodeći i osmišljavajući brojne kolegije na Katedri za modernu umjetnost i vizualne komunikacije, koju je dugo vremena vodio.

Na diplomskim, poslijediplomskim i doktorskim studijima na matičnom fakultetu te drugim domaćim i inozemnim institucijama bio je mentor nizu studenata čime je ostavio velik trag u povijesti naše struke. Odgojio je i usmjerio brojne generacije studenata povijesti umjetnosti, a pod utjecajem njegova zanosa umjetnošću 20. stoljeća mnogi su odlučili specijalizirati baš to područje te se može konstatirati da u nacionalnoj znanstvenoj i kustoskoj povijesnoumjetničkoj praksi prevladava tzv. „Makovićeve škola“.

Tijekom svoje sveučilišne karijere vodio je nekoliko domaćih i bilateralnih znanstvenih projekata financiranih od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. A nakon odlaska u mirovinu, sve do prošle godine surađivao je na nizu kompetitivnih projekata Hrvatske zaklade za znanost, nastavljajući istraživanja raznoraznih tema moderne i suvremene umjetnosti.

Nastupajući na televiziji, pišući za časopise i novine, već desetljećima je jedan od najprepoznatljivijih povjesničara umjetnosti u Hrvatskoj i susjednim zemljama. U ratnim je vremenima odigrao važnu ulogu svojim medijskim nastupima i tekstovima o očuvanju ugroženih segmenata baštine, a nakon zagrebačkog potresa 2020. godine, vodeći Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, svojim je nastupima doprinio usmjeravanju obnove sukladno konzervatorskim standardima. Beskompromisan društveni angažman na području kulturno-umjetničkih pitanja temeljen je uvijek na preciznoj faktografiji i stručnom pristupu te je nepokolebljiv kad je u pitanju dobrobit baštine i dignitet struke. Recenzirao je brojne knjige i druge publikacije te urednički pridonio kvaliteti brojnih znanstvenih radova u Hrvatskoj i inozemstvu. Objavio je velik broj znanstvenih i stručnih radova, kataloga izložbi, monografija i knjiga uglavnom iz područja moderne i suvremene umjetnosti: *Okolo akcije. Studije, eseji i kritike iz suvremene umjetnosti* (1972.), monografije *Šutej – crteži* (1981.), *Ljubo Ivančić: slikarstvo i crtež* (1996.), *Vilko Gecan* (1997.), *Julije Knifer* (2002.), *Strast i bunt: ekspresionizam u Hrvatskoj* (2011.), *Tabula rasa: primarno i analitičko u hrvatskoj umjetnosti* (2013.), *Put u vječnost* (2016.), *Šezdesete u Hrvatskoj: mit i stvarnost* (2018.), *Julije Knifer: Collages for Meanders* (2022.), itd.

Bio je urednik u više časopisa: *TLO – Tjedni list omladine* (1969.), *Studentski list* (1969–71.), *Telegram* (1972–73.), *Život umjetnosti* (1979–94.), *Peristil* (2013–23.). Objavljivao je likovne kritike u novinama i stručnoj publicistici (*Život umjetnosti*, *Umetnost*).

**Nagrada
Društva povjesničara
umjetnosti Hrvatske
za životno djelo
„Radovan Ivančević“
2023. godine**

Zvonko Maković

Organizirao je brojne samostalne i tematske izložbe među kojima se izdvajaju one najranije Brace Dimitrijevića, Gorana Trbuljaka i Borisa Bućana u Likovnom salonu Tribine mladih u Novom Sadu, gdje je radio kao urednik likovnog programa (1970–71.). Bio je nacionalni izbornik na 49. Venecijanskom bijenalu (2001.) gdje je organizirao izložbu Julija Knifera. Njegove obrade umjetnosti hrvatskog ekspresionizma, praške četvorice, Proljetnog salona, avangardnih tendencija međuraća, poslijeratnih apstraktnih strategija *Exata*, kao i protokonceptualnih iskoraka *Gorgone* i inovativnih smjerova *Novih tendencija*, različitih manifestacija postmodernog stanja u umjetnosti osamdesetih godina (napose *nove slike*), nemjerljiv su doprinos do danas, a njegove interpretacije suvremenih umjetničkih kretanja bile su presudne za europsku kontekstualizaciju i širu prepoznatljivost nacionalne povijesti umjetnosti. Svojim je pronicljivim interpretacijama nerijetko inicirao zaokret u sagledavanju opusa ili pojave nekog umjetnika, te je bio pioninom afirmacije do tad neuočenih kvaliteta ili marginaliziranih pojava. Koncipirao je i realizirao mnoge retrospektivne izložbe, predavanja, tribine i vodstva sa stručnim timom u našim uglednim muzejskim i galerijskim prostorima, a organizirao je i brojne izložbe u inozemstvu. Pri tome je širokim zahvatom uključio i društveni kontekst te na interdisciplinarni način uvrstio umjetničke grane poput arhitekture, filmske i plesne umjetnosti, fotografije, glazbe i slično. Zaslužan je za revalorizaciju i europsku kontekstualizaciju hrvatske umjetnosti 20. stoljeća, pri čemu osobito ističemo opus Julija Knifera. Od 2005. do 2009. bio je predsjednik Hrvatskog P.E.N. centra, a nakon toga je u dva mandata obavljao dužnosti potpredsjednika. Bio je i zastupnik u Gradskoj skupštini Grada Zagreba, predsjednik Odbora za kulturu, predsjednik Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske u dva mandata (2014–22.) te u nekoliko mandata član njegovog Upravnog odbora. Za svoj stručni rad više je puta nagrađivan. Kao mjerodavan povjesničar umjetnosti i intelektualac društveno angažiran u promicanju umjetničkih vrijednosti i popularizaciji struke, svojim je djelovanjem i spektrom interesa snažno obilježio posljednjih pola stoljeće naše struke i hrvatske kulture.

Godišnja nagrada Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za knjigu u 2023. godini

Antun Baće *Arhitektura Dubrovnika između dva svjetska rata*

Izdavači: ArTresor naklada, Institut za povijest umjetnosti

Povjesničar umjetnosti dr. sc. Antun Baće pruža u monografiji *Arhitektura Dubrovnika između dva svjetska rata* cjelovit uvid u arhitekturu, graditeljstvo i urbani razvoj južne Hrvatske od Cavtata do Trstenog, uključujući i Elafitske otoke. Promatrano razdoblje prošireno je s jedne strane vremenom od pada Dubrovačke republike do kraja Prvog svjetskog rata a s druge godinama Drugog svjetskog rata čime je Baće problemski zaokružio svoje istraživanje. Riječ je o temeljitom znanstvenom istraživanju do sada tek fragmentarno istraživane dubrovačke arhitektonske baštine 20. stoljeća.

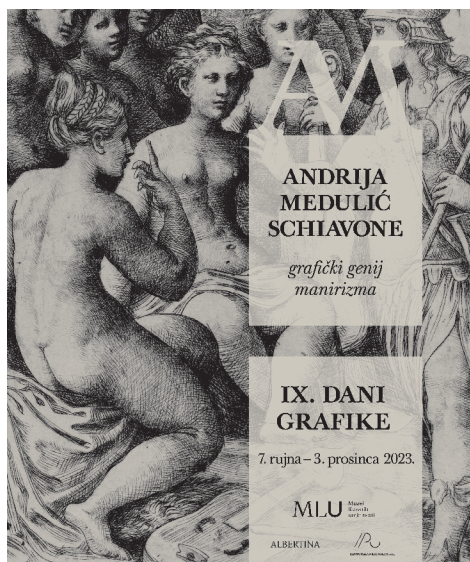
U knjizi se analiziraju najvažniji primjeri iz ukupnog korpusa izgradnje tog razdoblja koje je procijenjeno na 600-tinjak novogradnji, čemu treba još pribrojiti i brojne adaptacije, dogradnje i nadogradnje postojećih građevina. Baće se nije rukovodio samo načelom arhitektonske kvalitete, već je nastojao dati širu sliku tadašnje arhitektonske produkcije. Uz vrhunska djela priznatih arhitekata, obradio je i djela brojnih lokalnih graditelja. Na dubrovačkom području otvorio se tijekom međuraća prostor za djelovanje arhitekata iz drugih sredina. Svakako je najznačajniji dolazak Nikole Dobrovića iz Praga, koji je tu ostvario izniman, europski relevantan opus. Zagrebački arhitekti Mladen Kauzlarić, Stjepan Comboš, Lavoslav Horvat, Harold Bilinić, Drago Galić, Zdenko Stržić, Bela Auer postavili su svojim djelima visoke standarde i pokazali kako je moguće izmiriti načela moderne arhitekture s osobitostima lokalnog graditeljskog nasljeđa. Tu su i splitski arhitekti Ivan Ivačić, Fabijan Kaliterna i Budimir Pervan. Nadalje u Dubrovniku su svoj trag ostavili i Jože Plečnik, Ivan Meštrović, Heinrich Lauterbach. Djelovanje nekih dubrovačkih arhitekata i graditelja bilo je potpuno nepoznato i neobrađeno pa se tako u znanstvenu literaturu prvi puta uvode imena Joza Dražića, Fridricha Valente, Draga Pogačića, Rikarda Trostmana, Vilima Doršnera i mnogih drugih.

Autor je obradio najznačajnija ostvarenja ali i nerealizirane projekte, te je valorizirao njihov značaj u kontekstu hrvatske arhitekture. Preispitane su pojedine atribucije i datacije i donijete su nove, što je pridonijelo poznavanju opusa pojedinih arhitekata i graditelja.

Monografija je nastala istraživanjem postojeće znanstvene i stručne literature, suvremene periodike te arhivske dokumentacije, pa tako u slučaju obrađene građevine doznajemo o povijesnim okolnostima nastanka, projektantima, naručiteljima, te najznačajnijim arhitektonskim karakteristikama. Knjigu resi i vrijedna vizualna građa: brojne reprodukcije malo znanih ili neznanih arhitektonskih nacrti i starih fotografija.

Ova knjiga moguća je paradigma za buduće obrade arhitektonskog stvaralaštva tog razdoblja i u ostalim gradovima Hrvatske.

Godišnja nagrada Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za izložbu u 2023. godini

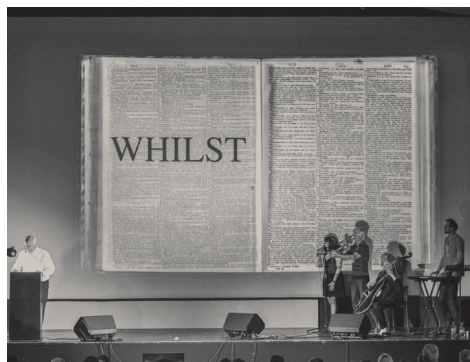

**Achim Gnann,
Milan Pelc,
Ivan Roth,**
**Muzej likovnih
umjetnosti,
Osijek**
*Andrija Medulić
Schiavone
– grafički genij
manirizma*

Izložba *Andrija Medulić Schiavone – grafički genij manirizma* održana u Muzeju likovnih umjetnosti u Osijeku od 7. rujna do 3. prosinca 2023. u okviru tradicionalne manifestacije IX. *Dani grafike*, prva je monografska izložba posvećena grafičkom opusu Andree Schiavonea, nastala kao plod višegodišnje suradnje autorā izložbe prof. dr. sc. Achima Gnanna iz bečke Albertine i dr. sc. Milana Pelca iz zagrebačkog Instituta za povijest umjetnosti te kustosa osječkoga Muzeja likovnih umjetnosti Ivana Rotha. Organizacijski iznimno zahtjevan projekt okupio je više od 140 djela Schiavonea i suvremenika iz inozemnih i hrvatskih zbirki: Kunsthistorisches Museuma i Albertine u Beču, Bibliothèque nationale de France u Parizu, Pinacotece Nazionale u Bologni, Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu, Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Kabineta grafike HAZU, Zbirke Baltazara Bogišića HAZU u Cavtatu te privatne zbirke njemačkoga umjetnika i kolekcionara Georga Baselitza u Salzburgu, kojoj pripada najveći dio izloženih grafičkih listova. Ovom opsegom do sada najvećom izložbom Schiavoneova grafičkoga opusa autori su omogućili cjelovit uvid u kronološki slijed i specifične značajke razvojnih faza umjetnikova grafičkog izraza, s posebnim naglaskom na njegov doprinos razvoju i afirmaciji bakropisa kao relativno nove grafičke tehnike. Komparativni kontekst, uzori i recepcija Schiavoneova djelovanja, predstavljeni nizom djela suvremenika te slikarskim djelima samoga umjetnika, omogućili su sagledavanje interpretativnih dosega Andrije Medulića u odnosu prema djelima drugih umjetnika, ali i širi uvid u manirističke tendencije u talijanskoj grafici 16. stoljeća općenito. Uz neposredan uvid u rijetko izlagana djela grafičke umjetnosti, izniman doprinos struci predstavlja i opsežan, bogato ilustriran popratni katalog sa studijama i iscrpnim kataloškim jedinicama Milana Pelca, Achima Gnanna, Chiare Callegari, Ljerke Dulibić i Francesce del Torre Scheuch, paralelno objavljen i kao izdanje na engleskom jeziku, koji ostaje čvrsta referentna točka za sva daljnja promišljanja Schiavoneova grafičkoga opusa. Iznimnim zalaganjem autora, kustosa i djelatnika Muzeja likovnih umjetnosti u Osijeku, izložba *Andrija Medulić Schiavone – grafički genij manirizma* daleko je nadišla okvir tradicionalne manifestacije *Dani grafike* i postala jedan od događaja koji hrvatsku povijest umjetnosti i njezine stručnjake pozicioniraju kao relevantne ne samo u domaćim, nego i u međunarodnim okvirima.

Godišnja nagrada Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za promicanje interdisciplinarnosti i vizualne kulture u 2023. godini

Svjetski festival animiranog filma – Animafest Zagreb *Projekt Kentridge* na Animafestu 2023

Svjetski festival animiranog filma – Animafest Zagreb, osnovan 1972. godine, jedna je od vodećih svjetskih manifestacija koja posreduje animirani film domaćoj publici, kontinuirano podižući razinu njene audiovizualne kulture. Tako je Animafestu u 2023. godini, zajedno s njegovim programskim direktorom Danielom Šuljićem te producenticom povjesničarkom umjetnosti Paolom Orlić i selektoricom Andrijanom Ružić, pošlo za rukom realizirati *Projekt Kentridge*. Kroz ovaj projekt ističe se značaj i veličina Williama Kentridgea (Johannesburg, 1955.), umjetnika čije univerzalno znanje i umijeće dotiču te isprepliću likovne, glazbene, književne i kazališne sfere, postavljajući ga kao zaštitni znak kulturne interdisciplinarnosti. Kentridge je umjetnik čiji opus obuhvaća širok spektar područja, uključujući književnost za djecu, crteže, grafike, tapiserije, skulpture, glumu, autorstvo kratkih igranih filmova, lutkarske predstave, te kazališnu i opernu režiju i scenografiju. Također, njegovi zahtjevni transmedijski projekti, performansi i iznimna postignuća u domeni autorskog animiranog filma dodatno naglašavaju njegovu važnost. Djela Williama Kentridgea danas se nalaze u kolekcijama i stalnim postavima najvažnijih svjetskih muzeja i galerija, dok su mu kazališne inscenacije zastupljene u prestižnim opernim i kazališnim kućama.

Projekt Kentridge artikuliran je u nekoliko zasebnih cjelina koje prikazuju različite aspekte umjetnikova djelovanja i važnosti. Izložba Kentridgeove dionice rada u vizualnim umjetnostima *Circulus Vitiosus*, autorice i kustosice Paole Orlić, u Galeriji Kranjčar, predstavlja visoko profesionalni pristup u pripremanju izložbe i rad temeljen na međunarodnom povezivanju brojnih dionika, istovremeno usmjerujući i stavljajući pažnju međunarodne javnosti na Hrvatsku i Zagreb. Nadalje, kustosica Andrijana Ružić priredila je Kentridgeovu filmsku retrospektivu pod nazivom *Film kao prostor nesigurnosti i sumnje* u kino dvorani Studentskog centra, pokazujući raznovrsnost umjetnikovog filmskog rada. Konačno, Animafestu je uspjelo u kino dvorani Studentskog centra organizirati i predavanje Williama Kentridgea pod nazivom *Moje stvaralaštvo na različitim umjetničkim poljima*, gdje je umjetnik predstavio osobno viđenje vlastitog interdisciplinarnog kreativnog nerva. Tijekom istog događaja, izvedeno je i djelo *Ursonate*, hibridno glazbeno-scensko djelo prema ideji istoimene dadaističke zvučne pjesme njemačkog umjetnika Kurta Schwittersa, u kojem su sudjelovali William Kentridge, glazbenici Maja Rivić, Igor Pavlica, Stanislav Kovačević, Daniel Šuljić, uz video *mapping* umjetnice Žane Marović.

Projekt Kentridge ne samo što je istaknuo važnost interdisciplinarnosti u umjetnosti i producerskom smislu, već je i promicao vizualnu kulturu kroz sinergiju različitih umjetničkih praksi, otvarajući prostor za dublje razumijevanje i cijenjenje raznolikosti umjetničkog stvaralaštva.

Godišnja nagrada Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za popularizaciju struke u 2023. godini

**Biserka
Rajković Salata**
glavna urednica
časopisa
Zagreb moj grad

Biserka Rajković Salata – poznatija kao Biba Salata – pokrenula je 2007. godine časopis *Zagreb moj grad* kao neprofitni magazin posvećen kulturnoj povijesti i sadašnjosti našega glavnoga grada. Ove godine objavljen je devedeseti broj, kao i uvijek, na finom papiru i s mnoštvom kvalitetnih slikovnih priloga. Časopis danas izlazi kvartalno. Sve brojeve potpisuje kao glavna urednica Biba Salata.

Urednička strategija Bibe Salate odnosno časopisa *Zagreb moj grad* temelji se na odabiru uglednih suradnika, mahom znanstvenika i stručnjaka iz područja humanističkih znanosti koji iz vizura svojih disciplina i istraživačkih interesa pišu na zanimljiv i pristupačan način o pojedinim temama iz zagrebačke baštine: arhitektonske, urbanističke, likovne, književne, glazbene, kazališne, sportske, gospodarstvene, društvene, političke.

Među suradnicima časopisa *Zagreb moj grad* od početka su kontinuirano angažirani i povjesničari umjetnosti. Kroz časopis je autorski prodefiliralo četrdesetak povjesničara umjetnosti, te nekoliko arhitekata i konzervatora. Neki od njih postali su stalni i zapaženi suradnici. Dug i redovit autorski staž u časopisu ostvarila je dr. sc. Snješka Knežević, slijede je dr. sc. Irena Kraševac i dr. sc. Dragan Damjanović, te mnogi drugi (Nada Premrl, dr. sc. Katarina Horvat Levaj, dr. sc. Mirjana Repanić Braun, dr. sc. Željka Čorak, dr. sc. Nina Gazivoda, dr. sc. Marina Bagarić, dr. sc. Petra Vugrinec, itd.).

Časopis *Zagreb moj grad* postao je tako jedan od medija kojim naša struka dopire do širega kruga publike (koju u ovom slučaju čine uglavnom pretplatnici, kako pripadnici širih intelektualnih krugova tako i vrtići i škole, kako kulturne i gradske ustanove tako i liječničke ordinacije, domovi umirovljenika i hoteli). Odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja i Gradskog ureda za obrazovanje i kulturu časopis je odobren i kao dopunska literatura u školskoj nastavi.

Povjesničari umjetnosti, posebice gore spomenuti stalni autori, pridonijeli su svojim člancima u ovom časopisu širenju spoznaja o zagrebačkoj arhitektonskoj i umjetničkoj baštini a time i podizanju svijesti o njezinoj vrijednosti i potrebi za njezinom zaštitom.

Stoga je časopis *Zagreb moj grad*, pod uredničkom palicom Bibe Salate, uspješan primjer popularizacije povijesnoumjetničke struke, prijenosa akademskog znanja u društvo, među ljude. Među baštinike, bez kojih nema baštine.

Nagrade Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za izvrsne diplomske radove u 2023. godini

Sabrina Nikolina Boj

*Srednjovjekovna baština
arheoloških nalazišta, spomenika
arhitekture i likovnih umjetnosti
na prostoru Međimurja*

Odsjek za povijest umjetnosti i Odsjek za arheologiju
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, mentorice:
doc. dr. sc. Ana Azinović Bebek, doc. dr. sc. Ivana Tomas

Diplomski rad donosi iznimno vrijedan i koristan pregled srednjovjekovne spomeničke baštine Međimurja, jer je po prvi put na jednom mjestu predočena bogata arheološka i povijesnoumjetnička građa sagledana kroz prizmu povijesnih i društvenih događanja na tom prostoru. Rad predstavlja opsežnu sintezu svih dosadašnjih znanstvenih i stručnih istraživanja na polju povijesti umjetnosti i arheologije, koja se tiču srednjovjekovne baštine Međimurja, sa sistematično razrađenim katalogom srednjovjekovnih naselja, arheoloških lokaliteta i spomenika graditeljskog naslijeđa. Riječ je o vrlo zahtjevnom i uspješno izvršenom radu koji je uključivao brojnu literaturu s često suprotstavljenim mišljenjima, pri čemu su uspostavljeni vlastiti zaključci i smjernice za buduća istraživanja vezana uz prostor Međimurja, ali i uz širi regionalni kontekst.

Nina Stropnik

*Politička hagiopografija:
sv. Ivan Nepomuk u Istri i
Hrvatskom primorju*

Odsjek za povijest umjetnosti
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu,
mentorica prof. dr. sc. Sanja Cvetnić

Nina Stropnik u svom diplomskom radu istražuje javne spomenike sv. Ivanu Nepomuku u Istri i Hrvatskom primorju u kontekstu vjersko-političke pobožnosti Habsburgovaca (*pietas Austriaca*). Sustavnim i metodološkim radom autorica je prvi put stručno obradila ove brojne spomenike. To čini rad značajnim doprinosom poznavanju javne skulpture u ovom dijelu Hrvatske tijekom habsburške dominacije. Rezultat terenskog istraživanja je katalog sa 14 jedinica, koje opisuju spomenike od zapada prema istoku, te donose stariju fotodokumentaciju i arhivske podatke, gdje su dostupni. Za svaki spomenik autorica određuje stil, vrsnoću izrade i konzervatorsko stanje. U zaključku se osvrće na zajedničke značajke spomenika i sudbinu u promijenjenim političkim okolnostima 20. stoljeća. Rad kolegice Stropnik predstavlja značajan doprinos poznavanju javne skulpture u Hrvatskoj tijekom habsburške dominacije.

U svom diplomskom radu, Matija Vinković obradio je gradnju i opremanje crkava na području Garčinskog dekanata današnje Đakovačko-osječke nadbiskupije u 18. i 19. stoljeću. Analizom dostupnih izvora iz 18. stoljeća prikazao je razvoj sakralne arhitekture u kontekstu katoličke obnove u oslobođenoj Slavoniji. Uz arhitektonske karakteristike i stilsko određenje u širem kontekstu jozefinske sakralne arhitekture, odnosno tzv. normiranih crkava, Vinković je iscrpno obradio i povijest gradnje, faze u kasnijim razdobljima te recentne zahvate na obnovi. Pokazao je iznimnu sposobnost samostalnog istraživanja zahtjevne teme. Ova, do sada gotovo neobrađena tema, po prvi put je primjereno vrednovana i pokazala se znatno zanimljivijom nego se do sada smatralo, zahvaljujući njegovom diplomskom radu.

Matija Vinković

Sakralna arhitektura Vojne krajine primjer Garčinskog dekanata

Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu, mentori prof. dr. sc. Dubravka
Botica i prof. dr. sc. Dragan Damjanović

Program Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske
financijski podupire Ministarstvo kulture i medija RH i Grad Zagreb.

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

GRAD ZAGREB

